

aan Stakeholders CBS

van CBS

onderwerp Financiering niet-verplichte statistieken
1 april 2016

Inleiding

Net als alle overheidsorganisaties heeft ook CBS een taakstelling opgelegd gekregen in het kader van “Rutte II”. In de afgelopen jaren zijn forse bezuinigingen gerealiseerd. In de periode 2011-2015 is het budget van CBS al met € 37,3 miljoen gekort in verband met de taakstelling Rutte I. Met de bezuinigingen van het Lenteakkoord erbij loopt dit in 2018 op tot € 41,7 miljoen. Dit betreft bijna 25% van het oorspronkelijke budget van CBS in 2011. Deze bezuinigingen zijn en worden ingevuld door efficiencyverhoging, programmareductie en inzet van het eerder opgebouwde eigen vermogen.

Tenzij er andere financieringsbronnen worden gevonden, is het onvermijdelijk dat er statistieken geschrapt worden om de taakstelling Rutte II van € 13 miljoen (circa 10%) op te vangen. In deze notitie wordt de achtergrond hiervan uiteengezet, en wordt een overzicht gepresenteerd van het deel van het statistiekprogramma dat hierdoor potentieel geraakt wordt.

Achtergrond

De wettelijke taak van CBS is het vervaardigen van statistieken waar aantoonbare behoefte aan bestaat. In de CBS-wet is dit als volgt opgenomen:

1. Het van overheidswege verrichten van statistisch onderzoek ten behoeve van praktijk, beleid en wetenschap en het openbaar maken van de op grond van zodanig onderzoek samengestelde statistieken (artikel 3);
2. De productie van communautaire statistieken (artikel 5).

Het huidige pakket aan statistieken is, conform de wet op het CBS, vastgelegd in het meerjarenprogramma (MJP) 2014-2018. Het overgrote deel van het CBS-statistiekprogramma betreft communautaire statistieken. Dit zijn statistieken die door Europese regelgeving zijn opgelegd. Een klein deel is verplicht op basis van nationale wetgeving. De rest van het programma wordt gevormd door statistieken waar geen wettelijke verplichting op rust. Dit betreft statistieken op terreinen waarop de EU maar beperkt samenwerkt (zoals veiligheid en justitie), maar waarvoor een bijzondere nationale beleidsbehoefte is. Deze niet-verplichte statistieken worden bijvoorbeeld

intensief gebruikt bij het maken van beleid door vrijwel alle departementen. Aan het einde van deze notitie is het overzicht van deze statistieken opgenomen.

De kosten voor de uitoefening van de taken van CBS komen ten laste van het ministerie van economische zaken (EZ)-hoofdstuk op de rijksbegroting. Het profijt van de statistiekvoorziening ligt bij de gehele rijksoverheid.

Door verschillende oorzaken staat de financiering van een deel van de rijkstaak onder druk:

A. Financiering communautaire statistieken

Het aantal verplichte EU-statistieken dat CBS uitvoert voor de lidstaat Nederland, blijft toenemen. Het principe van generale financiering voor extra uitvoeringkosten voor nieuwe EU-statistiekverplichtingen is vanaf 2010 vervallen. EZ heeft aangegeven deze extra verplichtingen in het vervolg mee te nemen in de jaarlijkse begrotingsbrief richting Financiën.

B. Gevolgen budgetkortingen Rutte I, Lenteakkoord en Rutte II

Door vergaande efficiencymaatregelen wordt een groot deel van de bezuinigingen van Rutte I en het Lenteakkoord (samen € 41,7 miljoen) opgevangen, zodat met minder middelen hetzelfde gerealiseerd kan worden. Diverse processen zijn en worden doorgelicht en zo nodig herontworpen. CBS heeft daartoe bijvoorbeeld organisatie breed Lean Six Sigma en Lean Operational Management geïmplementeerd. Daarnaast is in het MJP aangegeven welke reducties in het statistisch programma noodzakelijk zijn om de taakstelling Rutte I en Lenteakkoord op te vangen. Als de taakstelling Rutte II volledig wordt opgelegd, zou het budget additioneel met € 13 miljoen (circa 10%) dalen in de periode 2016-2018, waarmee de totale bezuiniging uitkomt op bijna 35%.

Invulling Rutte II

Omdat het budget ontoereikend is en alleen het niet-verplichte programma besparingsflexibiliteit biedt, zijn keuzes ten aanzien van het onverplichte statistiekprogramma onvermijdelijk, tenzij er alternatieve financiering gevonden wordt.

Deze problematiek is op 24 juni 2015 besproken in het SG-Overleg (SGO). In dit overleg heeft EZ voorgesteld gemeenschappelijk met de betrokken ministeries te komen tot een toekomstbestendige programmering en financiering van CBS die het mogelijk maakt het niet-verplichte statistiekprogramma te behouden.

In dit overleg is afgesproken dat het ministerie van financiën zou komen met een algemeen afwegingskader bekostiging, waarin duidelijkheid wordt gegeven over de manier van bekostiging van beleid(suitvoering) en/of bedrijfsvoering en is besluitvorming over het voorstel van EZ aangehouden.

Het afwegingskader bekostiging is op 11 november 2015 in het SGO aangenomen. Dit kader geeft aan dat in principe het betrokken departement zelf de kosten van beleid(suitvoering) en/of bedrijfsvoering draagt. Alleen in incidentele gevallen kan het politiek en of bestuurlijk wenselijk zijn om van deze lijn af te wijken. EZ heeft vervolgens zijn voorstel voor de gemeenschappelijke financiering door alle betrokken departementen van het onverplichte statistiekprogramma van CBS ingetrokken.

EZ heeft hierop begin 2016 besloten om het budget van CBS voor niet-verplichte statistieken terug te brengen van € 13 miljoen tot € 6 miljoen. Op 18 februari 2016 heeft EZ aan alle departementen een brief gestuurd met dit besluit (kenmerk FEZ / 16017941). Aan CBS is gevraagd aan te geven welke niet-verplichte statistieken het zal versoberen dan wel stopzetten als gevolg van dit besluit.

CBS is derhalve met de verschillende hoofdgebruikers van statistieken in gesprek gegaan om aan te geven onder welke omstandigheden het statistiekprogramma in stand gehouden kan worden. CBS benadert nu de departementen met een voorstel tot medefinanciering van de niet-verplichte statistieken op hun beleidsterrein. Wanneer departementen overgaan tot medefinanciering van de betreffende statistieken, kan CBS deze blijven produceren.

Welke statistieken worden geraakt?

In deze notitie treft u een overzicht aan van de niet-verplichte statistieken, onderverdeeld naar verschillende beleidsterreinen en gegroepeerd naar departementen. Deze statistieken kennen vele gebruikers uit praktijk, beleid en wetenschap. De departementen worden gezien als de algemene vertegenwoordiger van het belang van statistieken op het eigen domein. In een aantal gevallen zijn statistieken voor meerdere departementen van belang. In die gevallen zijn ze bij verschillende departementen opgevoerd.

Per beleidsterrein is een indicatie gegeven van de daarmee gemoeide kosten. Voor al deze statistieken geldt dat medefinanciering nodig is om deze statistieken vanaf 1 januari 2017 voort te zetten. Om bedrijfsmatige redenen heeft CBS uiterlijk 1 juni 2016 duidelijkheid nodig van de betrokken departementen of zij bereid zijn deze statistieken mede te financieren.

Opmerkingen bij het overzicht

- Verwachte transitiekosten die ontstaan wanneer het CBS stopt met het maken van deze statistieken (m.n. boventalligheid van personeel) zijn niet meegenomen.
- In een aantal gevallen betreft het onderwerpen die in het kader van het meerjarenprogramma zijn aangemerkt als vernieuwingen die nodig zijn om te voorzien in nieuwe beleidsbehoeftes, zoals inkomens- en vermogensposities van huishoudens, flexibilisering van de arbeidsmarkt en regionalisering van informatie over het bedrijfsleven.
- In het geval CBS statistieken stopzet en op een eventueel later moment weer op verzoek van een of meerdere gebruikers zal moeten opzetten dan zijn de kosten hoger doordat het opstarten van een statistiek i.h.a. ontwikkelkosten met zich meebrengt. Daarnaast ontstaat in dat soort gevallen natuurlijk een breuk in de betreffende statistiekreeks.
- CBS biedt naast het verplichte en niet-verplichte programma betaalde dienstverlening aan andere partijen, voor het grootste deel mede-overheden. Dit betreft maatwerkopdrachten, toegang tot microdata en uitvoeren van steekproef- en enquêtewerkzaamheden. Het wegvallen van een deel van het vaste budget kan tot gevolg hebben dat de kostprijs voor deze dienstverlening hoger wordt door het gedeeltelijk wegvallen van huidige *economy of scales*. Bovendien geldt dat bepaalde statistieken bronmateriaal leveren dat nu als basis voor maatwerkopdrachten dient. De kosten voor maatwerkopdrachten waarbij basisinformatie nodig is die niet langer beschikbaar is, kunnen daarom in sommige gevallen ook sterk toenemen.

1. Bedrijven, conjunctuur en financiële markten

Statistiek	Bedrag (*1.000€)	Departement	Belang
Bedrijven en bedrijvendemografie	€250 - €300	EZ	<ul style="list-style-type: none"> Hieronder vallen de niet-verplichte statistieken rondom dynamiek van bedrijven zoals: kenmerken van startende ondernemers, snelle groeiers en de uitbreiding van het bedrijfsdemografische beeld (demografie van zorg, onderwijs en overheid). Voor de duiding van nationale trends (concurrentie kracht, vestigingsbeleid) zijn statistieken over dynamiek cruciaal voor het inzicht in autonome versus niet-autonome groei. Daarnaast heeft schrappen van deze statistiek ook consequenties voor informatie over dienstenprijzen, in het bijzonder m.b.t. de binnenvaart. Een thema waarvoor sterke politieke belangstelling bestaat.
ICT en R&D	€450 - €500	EZ	<ul style="list-style-type: none"> De digitale economie wint aan terrein. Mede op verzoek van EZ brengt CBS met aanvullend onderzoek ICT-indicatoren, Innovatie, R&D en E-commerce in beeld die o.a. gepubliceerd worden in de publicatie 'ICT, Kennis en Economie'. Tevens is er grote maatschappelijke en beleidsmatige vraag naar het in kaart brengen van internethandel, om op deze wijze economische ontwikkelingen en verschuivingen, zoals de recente faillissementen in de detailhandel en branchevervaging te kunnen volgen. Het terugbrengen van dit pakket aan werkzaamheden zal onder andere tot gevolg hebben dat nieuwe statistieken over de internethandel stopgezet moeten worden, CBS geen aanvullend onderzoek naar ICT, Innovatie, R&D en E-commerce kan doen en dat CBS niet meer in staat is om flexibel te reageren op verzoeken om aandacht te besteden aan specifieke onderwerpen, zoals de internationalisering van R&D, e-facturen of DAB-radio.
Conjunctuur en productiviteit	€350 - €400	EZ, FIN	<ul style="list-style-type: none"> Om een zo actueel mogelijk inzicht te geven in stand van de economie produceert CBS een brede range aan conjuncturele cijfers. Deze cijfers geven trends in de Nederlandse economie in een vroeg stadium weer. De cijfers worden niet alleen door middel van maandelijkse samenhangende conjunctuurberichten, bijvoorbeeld over de consumptie, export, de vertrouwensindicatoren, investeringen, productie industrie, faillissementen naar buiten gebracht, maar ook door middel van verschillende interactieve visualisaties. Hiervan is de conjunctuurklok één van de voorbeelden. Daarnaast vallen in dit cluster de statistieken en het onderzoek naar

			<p>factoren achter economische groei en productiviteitsgroei (groeirekeningen). Schrappen in deze en de conjuncturele cijfers en visualisaties leidt tot het stopzetten van het een substantieel deel van het macro-economische outputpakket van het CBS en vermindert daarmee het (snelle) inzicht in de stand van en ontwikkelingen in de Nederlandse economie drastisch.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De vertrouwensindicatoren (COEN-enquête en conjunctuurtesten) zijn niet meegenomen i.v.m. de (gedeeltelijk) aparte financiering die hier nu aan ten grondslag ligt.
Financiële markten en beleggingsfondsen	€100 - €150	EZ, FIN	<p>Overzicht van standen en stromen op de openbare kapitaalmarkt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Waarde ontwikkeling van beursgenoteerde aandelen en obligaties • Overzicht van het beroep van ondernemingen en overheden via de openbare kapitaalmarkt • Overzicht van alle uitkeringen, dividenden en overige uitkeringen van beursgenoteerde bedrijven <p>Tevens wordt maandelijks overzicht aan Minfin geleverd van dividenduitkeringen per bedrijf/beleggingsfonds.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aan het Europese BACH project (Base for Accounts Harmonised) worden financiële gegevens van ondernemingen en VPB data geleverd. Het betreft informatie van jaarrekeningen- en balansen. De BACH wordt gecoördineerd door de ECCBSO (European Committee for Central Balance Sheet Organizations). DE ECB gebruikt deze database voor analyses.
Totaal Bedrijven: €1150 - €1350			

2. Globalisering

Statistiek	Bedrag (*1.000€)	Departement	Belang
Globalisering	€950 - €1050	EZ, BuZa	<ul style="list-style-type: none"> De economische statistieken over globalisering beschrijven de rol, de positie en ontwikkelingen van bedrijven in de internationale context in termen van handel, investeringen en innovatie en beschrijven de trends in, en sociaaleconomische oorzaken en gevolgen van de internationalisering van de Nederlandse economie. Deze statistieken worden sinds 2007 gepubliceerd op de website onder het dossier 'globalisering' en in een samenhangend geheel gepubliceerd in de Internationaliseringsmonitor. Deze monitor, die eerst jaarlijks, maar sinds 2014 op kwartaalbasis verschijnt, ondersteunt het publieke debat over de internationalisering met feiten en inzichten door publicatie van actuelere cijfers, een snellere duiding van trends, en het macro-economisch beeld van de in- en uitvoer van de Nederlandse economie in het meest recente kwartaal. Het ontwikkel-programma voorziet voor de komende jaren een verdere integratie van handel in goederen en handel in diensten op het niveau van individuele onderneming, beschrijving en duiding van welvaartseffecten door ingaande en uitgaande investeringen en de gevolgen van economische globalisering op de taken en vaardigheden van medewerkers. Het ontwikkelprogramma maakt inzichtelijk wat de centrale en veranderende rol van de internationale handel in het buitenlands beleid en de handelspolitiek is. Als er geen indicatoren worden ontwikkeld kan het effect van het handelsbeleid niet goed worden gemeten. Fors snijden in de activiteiten rondom globalisering zal verder een flinke versobering betekenen in de beschikbaarheid van gegevens over onze internationale positie en zal leiden tot minder inzicht en begrip van de effecten van ons internationaal handelen.
Internationale waardeketens	€250 - €300	EZ, BuZa	<ul style="list-style-type: none"> Internationale fragmentatie van productieprocessen is een toenemend verschijnsel in onze hedendaagse economie. Met behulp van statistieken en onderzoek van internationale waardeketens worden de effecten van deze fragmentatie voor de nationale productie, onze verdienmodellen en werkgelegenheid in kaart gebracht. Het laat zien van welke landen Nederland direct en indirect afhankelijk is voor de creatie van toegevoegde waarde in eigen land. Zonder informatie over de internationale waardeketens waar het Nederlandse in participeert, wordt het moeilijk om indirecte effecten van buitenlandse ontwikkelingen op onze nationale economie inzichtelijk te maken en wordt het opstellen van effectief stimuleringsbeleid lastiger.
Totaal globalisering: €1200 - €1350			

3. Duurzame ontwikkeling en milieu

Statistiek	Bedrag (*1.000€)	Departement	Belang
Emissieregistratie	€700 - €800	IenM, EZ	<ul style="list-style-type: none"> • CBS draagt bij aan het registreren van diverse emissies in Nederland. Hiertoe levert CBS gegevens aan RIVM (die namens IenM de Emissieregistratie coördineert) m.b.t. emissies naar water, lucht, bodem, cijfers over meststatistieken en mineralenbalansen. Vanuit deze registratie worden de nationale en internationale verplichtingen voor Nederland op emissiegebied vervuld op een aantoonbaar efficiënte manier. • In 2015 heeft CBS zich in het Emissieregistratie convenant met RIVM gecommitteerd aan het onverminderd voortzetten van de inspanningen voor de Emissieregistratie. • De meststatistieken staan zeer direct in de belangstelling van o.a. EZ en de Tweede Kamer vanwege beleid betreffende mest- en fosfaatplafonds. CBS is onmisbaar voor het evalueren en voorbereiden van landbouwbeleid hierop. • De informatie maar raakt indirect ook EZ-terreinen als de energiemarkt en duurzaamheid.
Duurzaamheid, groene groei, circulaire economie en sustainable development goals (SDG's)	€400 - €450	IenM, EZ, BuZa	<ul style="list-style-type: none"> • De statistieken op het terrein van duurzaamheid en groene groei leveren informatie ten behoeve van de monitoring van beleid, zowel nationaal als internationaal, ook in het kader van de nieuwe Sustainable Development Goals van de VN. De statistieken hebben daarnaast input geleverd voor de Kamercommissie Brede Welvaart. • De Monitor Duurzaam Nederland is een meetsysteem dat monitort in hoeverre de Nederlandse economie en samenleving zich duurzaam ontwikkelt. De monitor is ontwikkeld op verzoek van het kabinet en komt tot stand in een samenwerkingsverband tussen CBS, CPB, SCP en PBL. CBS is verantwoordelijk voor het tweejaarlijkse indicatorenrapport en het onderhoud van de visualisaties van het meetsysteem. • Daarnaast monitort CBS sinds 2011 groene groei in Nederland volgens het internationale meetkader dat is ontwikkeld door de OESO en waarover destijds direct overlegd is met o.a. EZ en I&M. De CBS publicatie en visualisatie over groene groei worden direct gebruikt voor de monitoring van het groene groei beleid van de overheid (valt onder ministerie van EZ). Data over groene groei op nationaal niveau zijn ook nodig voor de monitoring van groene groei indicatoren van de topsectoren. CBS is in een kamerbrief (2015) gevraagd om groene groei te blijven

			<p>monitoren.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De onderliggende meetkaders voor duurzaamheid en groene worden verder ontwikkeld en verbeterd. Zo wordt onder meer gewerkt aan de ontwikkeling van indicatoren voor de circulaire economie en voetafdrukken en aan indicatoren voor de monitoring van energiebesparing. • De huidige activiteiten van CBS in het kader van milieu, duurzaamheid en groene groei bestrijken maar zeer ten dele de indicatoren die nodig zijn voor de monitoring van sustainable development goals (SDGs). Momenteel zijn nog niet alle indicatoren door de VN definitief opgesteld. Een eerste tentatieve analyse van de SDG indicatoren laat zien dat iets minder dan de helft van deze indicatoren tot het bestaande (verplichte en niet-verplichte) statistische programma van CBS behoren en de andere helft dus nog niet. De kosten van het waarnemen daarvan zijn niet meegenomen. Er bestaat overigens nog geen duidelijkheid welke indicatoren er voor het nog te ontwikkelen nationale SDG traject ontwikkeld dienen te worden.
Totaal Duurzame ontwikkeling en milieu: €1100 - €1250			

4. Inkomen en bestedingen

Statistiek	Bedrag (*1.000€)	Departement	Belang
Inkomens- en vermogensposities huishoudens	€250 - €300	EZ, FIN	<ul style="list-style-type: none"> Het betreft statistieken over inkomen en vermogens van Nederlandse personen en huishoudens, waarbij de focus ligt op hypotheekschulden, de bijbehorende opgebouwde vermogens en overige schulden. Alsmede de onderverdeling van de macro-economische indicatoren van de sector huishoudens (waaronder inkomen en vermogen) uit de nationale rekeningen naar type huishouden, aansluitend bij de informatie behoefte uit de follow up van GDP and beyond en de SDGs.
Budgetonderzoek*	€500 - €550	FIN, SZW	<ul style="list-style-type: none"> Het budgetonderzoek is een vijfjaarlijks onderzoek naar de bestedingen van Nederlanders.
Statistische informatie over armoede, welvaart, kwaliteit van leven	€150 - €200	SZW	<ul style="list-style-type: none"> Het in samenhang brengen van statistische informatie over Welvaart, Welzijn, Armoede en Sociale Uitsluiting in Nederland, verbijzonderd naar bevolkingsgroepen en persoonskenmerken. Deze informatie speelt een rol in de lopende discussie over welzijn, welvaart, bijvoorbeeld in de tijdelijke Kamercommissie Breed welvaartsbegrip.
Totaal inkomen en bestedingen: €900 - €1050			

* Het genoemde bedrag is het gemiddelde bedrag per jaar, uitgaande van een onderzoek eens in de 5 jaar.

5. Arbeid en sociale zekerheid

Statistiek	Bedrag (*1.000€)	Departement	Belang
Flexibilisering en arbeidsmigratie	€400 - €450	EZ, SZW	<ul style="list-style-type: none"> In het kader van het vorige MJP is door CBS gekozen om extra aandacht te besteden aan de structurele veranderingen op de arbeidsmarkt en dan met name de flexibilisering hiervan. Dit betreft arbeidsmarktstatistieken over: ZZP'ers, flexibele schil, arbeidsmigratie en motieven arbeidsmarktgedrag. Reeds gerealiseerd zijn: Statline tabellen over inkomenspositie van ZZP'ers (naar persoonskenmerken, regio, etc.), over duur verblijf in de flexibele schil van werknemers (naar persoonskenmerken, regio en bedrijfs-kenmerken), en inkomenspositie en verblijfsduur van migranten. Indicatoren die nog in ontwikkeling zijn: Informatie (tabellensets en artikelen) over schijnzelfstandigen, beginnen of stoppen als ZZP'er, inkomens- en huishoudkenmerken van werknemers in de flexibele schil, gebruik van flexwerkers door werkgevers (en de relatie met productiviteit en winst), payrolling, kennismigranten en motieven van arbeidsmarktgedrag (bijv motieven om te zoeken naar werk, baanveranderingen en om als ZZP'er te beginnen).
Beroepsbevolking, arbeidsdeelname, mobiliteit	€500 - €550	SZW	<ul style="list-style-type: none"> Statistieken en rapportage over de beroepsbevolking: maand-, kwartaal- en jaarcijfers over arbeidsdeelname, arbeidsmarkt-mobiliteit, werkloze en werkzame beroepsbevolking naar demografische achtergrond-kenmerken, kenmerken van de werkkring en naar regio (tot op gemeentelijk niveau). Gebruiksdoel: monitoring ontwikkelingen arbeidsmarktpositie van de bevolking, van verschillen tussen bevolkingsgroepen en regio's, en van de positie van Nederland t.o.v. andere landen.
Sociale verzekering en personen met een uitkering	€400 - €450	SZW	In het sociale-zekerheidsdomein worden ook statistieken gemaakt over de sociale verzekeringen en over personen met een uitkering. Het gaat dan om de statistieken over de WW, de AO en de AOW. Deze statistieken worden gebruikt voor beleidsevaluatie en onderzoek. Deze gegevens worden o.a. gebruikt in het verdeelmodel van het gemeentefonds. Deze statistieken zijn de bron voor de Labour Market Policy database (LMP). Ook worden deze statistieken vaak gebruikt als achtergrondvariabelen bij maatwerkonderzoeken voor SZW, zoals de migrantenmonitor en de stapelingsmonitor.
Pensioen- en AOW-aanspraken	€100 - €150	SZW	<ul style="list-style-type: none"> De statistieken over de pensioen- en AOW aanspraken, verbijzonderd naar type huishouden en kenmerken van personen, zijn een aantal jaar geleden opgezet in het kader van goede informatievoorziening over de vergrijzing. De statistieken worden gebruikt voor beleidsevaluatie en onderzoek.
Totaal arbeid en sociale zekerheid: €1400 - €1600			

6. Regionale informatie

Statistiek	Bedrag (*1.000€)	Departement	Belang
Regionalisering algemeen en regionale omzet	€350 - €400	EZ, BZK	<ul style="list-style-type: none"> De vraag naar regionale informatie neemt nog steeds sterk toe. In tegenstelling tot het verleden wordt de regio steeds belangrijker als het gaat om concurrentiekracht, de keuze m.b.t. vestigingsplaats voor ondernemers en het vormen van ondernemersnetwerken. Daarnaast is er binnen de overheid ook een verschuiving in gezet van centraal naar decentrale taken en uitvoering. Gegeven de maatschappelijke relevantie heeft CBS de afgelopen periode in het kader van het MJP nieuwe regionale informatie ontwikkeld om regionale beleidsvorming te faciliteren. Regionale omzet: op reguliere basis wordt op provinciaal niveau de omzet van diverse branches in kaart gebracht. Concurrentiekracht en aantrekkelijkheid als vestigingsplaats zijn steeds vaker een regionale dan een nationale aangelegenheid. Ook de effecten van internationaal ondernemen pakken regionaal verschillend uit. Naast regionale structuurinformatie wordt ook regionale conjunctuurinformatie toegevoegd.
Producten voor decentrale overheden	€650 - €700	BZK	<ul style="list-style-type: none"> Betreft kerncijfers wijken en buurten, regionale kerncijfers NL, Nabijheidsstatistieken, Vierkantstatistieken, portal decentrale overheden en nieuwsbrieven Nabijheidsstatistiek brengt aanwezigheid/nabijheid van voorzieningen in kaart. Het voorzieningenniveau is medebepalend voor de beleving van de buurt. Leven in een prettige buurt is een bouwsteen in de BZK-missie Er is een brede, grote behoefte aan cijfers op regionaal niveau, blijkt uit diverse monitors van meerdere instanties (zoals monitor betaalbaarheid en beschikbaarheid). Zonder onderhoud van de regionale indelingen kan er niet gepubliceerd worden.
Ruimtelijke statistieken	€350 - €400	IenM	<ul style="list-style-type: none"> Het Bestand Bodemgebruik geeft Inzicht in het gebruik van de beschikbare ruimte in NL (naar gebruikscategorie) en in de veranderingen die zich daarin voordoen. Het is een basis voor ruimtelijk beleid op diverse niveaus. Tevens is het BBG een bronbestand voor verplicht VN-rapportages ten aanzien van het Kyoto-protocol. Het Compendium voor de Leefomgeving is een gezamenlijke website van PBL, CBS en WUR. Het bevat wetenschappelijk onderbouwde feiten en cijfers ter ondersteuning van de maatschappelijke discussie en keuzes op het gebied van milieu, natuur en ruimte. Deze gegevens

			<p>vormen de basis voor onder andere onderdelen van de Balans voor de Leefomgeving, de MIR en de SWIR</p> <ul style="list-style-type: none"> • Betreft daarnaast Monitor Infrastructuur en Ruimte (MIR), Lengte der Wegen en Compendium voor de Leefomgeving. • CBS levert indicatoren voor de Monitor Infrastructuur en Ruimte. • Lengte der wegen is een statistiek die jaarlijks de lengte van wegen, spoorwegen en vaarwegen publiceert.
Totaal regionale informatie: €1350 - €1500			

7. Verkeer en vervoer

Statistiek	Bedrag (*1.000€)	Departement	Belang
Verkeer en vervoer	€100 - €150	lenM	<ul style="list-style-type: none"> De in- uit- en doorvoerstatistiek geeft kwantitatief inzicht in de internationale transportstromen en is onmisbaar voor het goed onderbouwen van beleid op het gebied van infrastructuur, transport en logistiek. Deze statistiek wordt steeds interessanter voor lenM wanneer de uitbreiding met vervoerwijze (2016) en meer regionale uitsplitsing gerealiseerd wordt. Dan zal de transportketen nog beter in kaart kunnen worden gebracht en de bijdrage van transport aan de Nederlandse economie en van ‘mainports’ in het bijzonder. De statistiek van de nieuw en tweedehands verkochte motorvoertuigen is belangrijk voor het totaalbeeld van verkeer en vervoer. De statistiek is relevante input voor de Verkeersprestaties. Zo wordt de bedrijfsvoorraad van voertuigen specifiek uit deze statistiek afgeleid en zonder deze input is het niet mogelijk het actieve Park (verplichte statistiek) te bepalen. De motor- en bromfietsen enquête (MBF) is een onderdeel van de gegevens voor de Verkeersprestaties en OViN. De gegevens uit de Verkeersprestaties en OViN zijn weer een belangrijke basis voor de verkeersmodellen van lenM, waaruit strategische beleidsbeslissingen worden genomen in het kader van onder andere het beheer, onderhoud en aanleg van de infrastructuur. Ook voor de emissieberekeningen zijn de gegevens uit de MBF enquête van belang. Publicatie Transport en Mobiliteit geeft het totaalbeeld van Verkeer en Vervoer. Het product wordt in samenwerking met lenM/KiM verder geoptimaliseerd. KiM ziet deze publicatie als een mooie aanvulling op en overkoepeling van de publicatie over het Mobiliteitsbeeld die KiM zelf maakt. Verdere samenwerking om mogelijk tot één portal of andere wijze van publicatie te komen, zou een wenselijke vervolgstap zijn.
Totaal Verkeer en vervoer: €100 - €150			

8. Bevolking

Statistiek	Bedrag (*1.000€)	Departement	Belang
Demografie, prognoses	€200 - €250	BZK, SZW, lenM	<ul style="list-style-type: none"> Dit omvat de prognoses (ook regionaal) t.a.v. bevolking, huishoudens en gezonde levensverwachting. Wordt gebruikt ten behoeve van diverse toekomstverkenningen. Sinds 2014 is de AOW en pensioenrichtleeftijd gekoppeld aan de levensverwachting zoals door CBS uitgevoerd en gepubliceerd. Naast landelijke prognoses, die dus van belang zijn voor de Algemene Ouderdomswet en de Wet op de loonbelasting, maakt CBS samen met het PBL ook regionale prognoses die inzicht geven op een lager regionaal niveau
Onderzoek gezinsvorming*	€250 - €300	BZK	<ul style="list-style-type: none"> Dit 5-jaarlijkse onderzoek betreft verwachtingen over geboorte en relatievorming, niet-formele relaties en netwerken. Deze verwachtingen en beweegredenen zijn van belang bij het opstellen van de prognoses.
Totaal Bevolking: €450 - €550			

* het genoemde bedrag is het gemiddelde bedrag per jaar, uitgaande van een onderzoek eens in de vijf jaar.

9. Gezondheid en zorg

Statistiek	Bedrag (*1.000€)	Departement	Belang
Zorggebruik en zorgkosten o.b.v. registraties en arbeidsmodule zorgrekeningen	€450 - €500	VWS	<ul style="list-style-type: none"> • Unieke dataset (bestaande uit LBZ, DBC's, NZR Huisartsenzorg, geneesmiddelen, PRN en basisdeel CAK/CIZ, Zvw zorgkosten Vektis) voor statistiek en (longitudinaal) onderzoek, door koppeling aan BRP en persoonskenmerken (b.v. herkomst, inkomen, sociaal-economische status, werk). Ruim 70 projecten van externe partijen (o.a. RIVM, CPB, SCP) in 2015 en 2016. • Basis voor VTV van RIVM en maatwerkprojecten voor VWS (b.v. MLZ; onderzoeksbestand zorgkosten) en andere partijen (b.v. HSMR). • Vormt de basis voor 3 kerncijfers van de Staat en een aantal morbiditeitsindicatoren die voor de Staat ontwikkeld worden. • Deel van de registraties nodig voor aankomende Europese verplichting 'Health care non expenditure statistics' • Arbeidsmodule zorgrekeningen voorziet in arbeidscijfers die naadloos aansluiten op de Zorgrekeningen.
Gezondheids-enquête (GE):	€850 - €950	VWS	<ul style="list-style-type: none"> • Sinds 1981 jaarlijks uitgevoerd • Eens in de vijf jaar Europese verplichting • Omvat ook de kernindicatoren van de Leefstijlmonitor • Maakt eens in de vier jaar onderdeel uit van de Gezondheidsmonitor • 13 kerncijfers uit de Staat zijn op de GE gebaseerd (incl. gezonde levensverwachting) • Veel onderzoek door RIVM en universiteiten op de microdata
Sociale Samenhang/ deel van onderzoek Belevingen	€550 - €650	VWS	<ul style="list-style-type: none"> • Levert landelijke cijfers over sociale en maatschappelijke participatie (sociale contacten, het doen van vrijwilligerswerk, het geven van informele hulp) • Levert voor het sociaal domein belangrijke landelijke outcome-indicatoren zoals eenzaamheid, tevredenheid met het leven, subjectief welzijn • Onderzoek Belevingen meet o.a. hoe het staat met de risicosolidariteit in de zorg • Er is verkennend overleg met VWS (DMO) gaande over medefinanciering van het gedeelte over vrijwilligerswerk • Hoogleraarschap UM levert diverse output voor diverse gebruikers op
Totaal gezondheid en zorg: €1850 - €2100			

10. Veiligheid en recht

Statistiek	Bedrag (*1.000€)	Departement	Belang
Basisstatistieken over: - criminaliteit - vervolging - berechting - tenuitvoerlegging - rechtsbijstand - burgerlijk recht - uitgaven veiligheidszorg	€850 - €900	VenJ	<ul style="list-style-type: none"> • Deze statistieken vormen het hoofdbestanddeel van de publicaties Criminaliteit en Rechtshandhaving, Civiel en Bestuur en de Monitor Jeugdcriminaliteit. Deze publicaties worden jaarlijks in nauwe samenwerking met WODC en andere partijen zoals de Raad voor de Rechtspraak, OM en Nationale Politie samengesteld. De CBS-bijdrage aan deze publicatie kan alleen blijven bestaan bij cofinanciering door VenJ van deze basisstatistieken. • Deze statistieken zijn veelal noodzakelijk voor vervolgonderzoek en maatwerkonderzoek in opdracht van of door VenJ (i.h.b. WODC). Dit betreft ook het onderzoek waarbij de hier genoemde informatie wordt verrijkt met andere bronnen. • De hier genoemde statistieken geven tezamen met de mede door VenJ gefinancierde Veiligheidsmonitor hét volledige beeld van de criminaliteit, veiligheid en rechtshandhaving in Nederland. • Betreft alle statistieken over geregistreeerde criminaliteit, waaronder informatie over geregistreeerde misdrijven en (persoonskenmerken van) verdachten, over opgehelderde misdrijven, over soort misdrijven en over Halt-jongeren. • Betreft alle statistieken over vervolging, waaronder informatie over soort misdrijven, persoonskenmerken verdachte, soort eindbeslissing, soort sanctie en wijze van uitvoering. • Betreft alle statistieken over berechting, waaronder informatie over soort sanctie, soort misdrijf, soort verdachte. • Betreft alle statistieken over tenuitvoerlegging, waaronder informatie over (persoonskenmerken van) verdachten en over penitentiaire inrichtingen (capaciteit, in- en uitstroom, personeel en bedrijfsvoering). • Betreft alle statistieken over burgerlijk recht, waaronder informatie over dagvaardingen en verzoekschriften bij de rechtbank, bij het gerechtshof en bij de Hoge Raad. • Betreft alle statistieken over gesubsidieerde rechtsbijstand, waaronder persoonskenmerken, soort toevoeging, rechtsgebied, contacten met Het Juridisch Loket. • Betreft alle statistieken over uitgaven van/aan sociale veiligheid (Veiligheidszorgrekeningen). Het gaat onder meer om informatie over financieringsbron,

			aanbieder en activiteit.
Analyses en microbestanden	€300 - €350	VenJ	<ul style="list-style-type: none"> • In aanvulling op de jaarlijkse Veiligheidsmonitor die gezamenlijk wordt gefinancierd door VenJ en CBS wordt er door het CBS aanvullend werk verricht. Daarbij gaat het onder meer om specifieke analyses op verzoek van VenJ (bv. Kamervragen) of andere instellingen zoals WODC, verdiepende analyses op relevante thema's zoals cybercrime, bijdrage van gegevens uit de Veiligheidsmonitor in diverse overzichtspublicaties en de verdere ontwikkeling en beschikbaarstelling van laag-regionale informatie. • Van de meeste basisstatistieken worden microbestanden samengesteld. Deze maken het mogelijk verdiepende analyses (d.m.v. verrijkte informatie op basis van andere bronnen) op het terrein van veiligheid, vluchtelingen, criminaliteit, rechtshandhaving en asiel/migratie. Deze microbestanden zijn daarmee noodzakelijke bron voor veel opdrachten van VenJ. • Betreft een deel van de statistieken op het terrein van DG Vreemdelingenzaken, waaronder migratiemotieven.
Brandweerstatistiek	€150 - €200	VenJ	<ul style="list-style-type: none"> • Betreft alle statistieken over de brandweer, waaronder informatie over personeel, uitgaven en opkomsttijden, brandmeldingen en inzetten. Hiertoe behoort ook de jaarlijkse brandweerpublicatie. Er is intensieve samenwerking met Brandweer Nederland.
Totaal Veiligheid en recht: €1300 - €1450			

11. Onderwijs

Statistiek	Bedrag (*1.000€)	Departement	Belang
Onderwijsstatistieken	€300 - €350	OCW	<ul style="list-style-type: none"> • Betreft het niet-verplichte deel van de statistieken over het bekostigde en niet-bekostigde onderwijs. Daartoe behoren onder meer de zogenaamde stroomcijfers, cijfers over voortijdig schoolverlaten en cijfers over de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. • Betreft daarnaast statistieken over uitgaven per diploma en over financiën onderwijsinstellingen. • Deze statistieken vormen de noodzakelijke basis voor een deel van de opdrachten die CBS op verzoek van OCW uitvoert (zoals breed basisbestand over onderwijs-arbeidsmarkt). Zonder de hier genoemde statistieken kan een deel van deze opdrachten niet meer worden uitgevoerd. • Betreft ook alle bijdragen (zowel content als redactie) aan de gezamenlijke website OnderwijsInCijfers.
Arbeid en opleiding	€250 - €300	OCW	<ul style="list-style-type: none"> • Monitoring van het onderwijsniveau van de bevolking, van verschillen tussen bevolkingsgroepen, geboortegeneraties en regio's, en van de positie van Nederland t.o.v. andere landen. • Bijdragen aan de websites OnderwijsInCijfers en aan diverse rapporten. • Samen met de onderwijsbestanden de bron voor het Opleidingsniveaubestand. Het Opleidingsniveaubestand is benodigd voor gedetailleerde uitsplitsingen waar de EBB niet toereikend voor is en voor bijvoorbeeld het hoogst behaalde onderwijsniveau van ouders. • Bron voor maatwerkopdrachten, bijvoorbeeld werkloosheid naar hoogst behaald onderwijsniveau of het beschikken over een startkwalificatie. • Publicaties over volwassenonderwijs (III), bedrijfsopleidingen of loopbanen van gepromoveerden op basis van verplichte en/of Europees gefinancierde bronnen.
Totaal Onderwijs: €550 - €650			

12. Woningmarkt

Statistiek	Bedrag (*1.000€)	Departement	Belang
Diverse statistieken woningmarkt	€550 - €600	BZK	<ul style="list-style-type: none"> • Voorraad woningen en niet-woningen, bouwfasen, doorlooptijden en woningkenmerken is bron voor maatstaf financiële verhoudingswet (FVW) en basis voor alle woningmarktstatistieken. Daarbij, bouwfasen, doorlooptijden en woningkenmerken. • Woningen in verkoop levert input voor WoON-onderzoek. • Eigendom woningvoorraad en Woningen en bewoners, doorstroming en leegstand zijn bouwstenen voor divers maatwerk. Is basisinformatie voor woningverdeling naar eigendom en woningmarktmodellen en – beleid • Statistiek nieuwe opdrachten architecten is voorlopende indicator voor conjuncturele ontwikkelingen in de bouwsector.
Totaal woningmarkt: €550 - €600			

13. Toerisme en cultuur

Statistiek	Bedrag (*1.000€)	Departement	Belang
Toerisme	€100 - €150	EZ	<ul style="list-style-type: none"> De niet-verplichte werkzaamheden die CBS uitvoert op het terrein van toerisme omvatten de publicatie Toerisme in Nederland (i.s.m. NRIT), statistieken die inzicht geven in de werkgelegenheid en toegevoegde waarde van toerisme (in relatie tot de nationale economie) en tweejaarlijkse waarneming onder recreatie-instellingen. Zonder deze statistieken en publicatie zal het zicht op belangrijke ontwikkelingen op het terrein van toerisme en het belang daarvan voor de Nederlandse economie verdwijnen.
Cultuurstatistieken	€250 - €300	OCW	<ul style="list-style-type: none"> Betreft alle statistieken over musea, met informatie over onder meer openstelling, type collectie, aantallen bezoeken, tarieven, tentoonstellingen en personeel. Betreft alle statistieken over openbare bibliotheken, met onder meer informatie over collecties, uitleningen, gebruikers en personeels- en exploitatiegegevens Betreft alle statistieken over podiumkunsten met onder meer informatie over publiekscapaciteit, voorstellingen, bezoekers werkgelegenheid en baten en lasten. Betreft alle statistieken over kunstzinnige vorming, met onder meer informatie over leerlingen en cursisten, personeelsleden, grootteklasse en baten en lasten, Er is intensieve samenwerking met onder meer Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed, Museumvereniging, brancheorganisaties podiumkunsten, Vereniging van Openbare Bibliotheken en de Cultuurconnectie Deze statistieken vormen de noodzakelijke basis voor een deel van de opdrachten die CBS op verzoek van OCW uitvoert. Zonder de hier genoemde statistieken kan een deel van deze opdrachten niet meer worden uitgevoerd.
Totaal Toerisme en cultuur: €350 - €450			